

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie**

Szczecin, dnia kwietnia 2010 r.

**Pan
Robert Kwiatkowski
Kierownik Finansowy
Sądu Rejonowego
w Stargardzie Szczecińskim**

LSZ-4100-03-03/2010
P/09/006

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie skontrolowała Sąd Rejonowy w Stargardzie Szczecińskim, zwany dalej „Sądem”, w zakresie wykonania budżetu państwa w 2009 r.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym w dniu 22.03.2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Kierownikowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z zastrzeżeniami ocenia wykonanie budżetu Sądu w 2009 r.

1. Sąd zrealizował w 2009 r. dochody w kwocie ogółem 6.181,3 tys. zł, co stanowiło 122,6 % planu dochodów (5.042,0 tys. zł) oraz 93,8 % wykonania w 2008 r. (6.590,2 tys. zł). W kwotach wyższych niż planowano zrealizowano dochody z tytułu grzywien karnych i cywilnych (o 551,0 tys. zł) oraz opłat i kosztów sądowych (o 575,6 tys. zł). Uzyskane dochody w pełnej wysokości przekazano na rachunek dochodów budżetu państwa, z zachowaniem terminów określonych w § 4 ust.1 rozporządzenia Ministra Finansów z 29.06.2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa². Stan należności pozostałych do zapłaty na 31.12.2009 r. wyniósł 2.724,0 tys. zł. Badanie kontrolne obejmujące 7 zaległości na łączną kwotę 6.682 zł wykazało, że w 2 przypadkach (na sumę 2.430 zł) czynności windykacyjne

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231 poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. z 2006 r. Nr 116, poz. 784 ze zm.

prowadzone były ze zbędną zwłoką. W sprawie VIK1005/08 (zaległość 1.920 zł) Sąd podjął czynności po 96 dniach od daty upływu terminu uregulowania należności wskazanego w ostatnim ponagleniu, a w sprawie VIW330/09 (510 zł) – po 54 dniach, co było niezgodne z przepisami art. 44 i art. 206 § 1 ustawy z dnia 6.06.1997 r. Kodeks karny wykonawczy³, stanowiącym, że sąd wzywa osobę zobowiązaną do uiszczenia grzywny, kosztów sądowych lub pieniężnej kary porządkowej w terminie 30 dni, a w razie bezskutecznego upływu tego terminu należności te ściągają się w drodze egzekucji.

2. Wydatki Sądu w 2009 r. zrealizowane były w kwocie ogólnej 11.736,6 tys. zł (100,0% planu po zmianach), odpowiadającej 108,5 % wykonania w 2008 r. Sąd nie poniósł w 2009 r. wydatków majątkowych. Plan finansowy na 2009 r. zatwierdzony został przez Prezesa Sądu w kwotach odpowiadających kwotom wynikającym z układu wykonawczego Dyrektora Sądu Okręgowego, zgodnie z art. 128 ust. 4 ustawy z dnia 30.06.2005 r. o finansach publicznych⁴ (ufp). Zmiany w planie wydatków dokonywane były zgodnie z upoważnieniem udzielonym Kierownikowi Finansowemu Sądu przez Dyrektora Sądu Okręgowego w Szczecinie.

Największy udział w strukturze wydatków miały wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń w kwocie 8.523,2 tys. zł (72,6 % wydatków ogółem), tj. wynagrodzenia osobowe (z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym) - 7.451,4 tys. zł (63,5%). Na bieżące wydatki rzeczowe przeznaczono 2.288,4 tys. zł, tj. 19,5 % wykorzystanych środków. W 2009 r. Sąd nie wydatkował środków pochodzących z rezerw celowych budżetu państwa.

W 2009 r. Sąd na podstawie przepisów ustawy z dnia 29.01.2004 r. Prawo zamówień publicznych⁵ (dalej „pzp”) przeprowadził 1 postępowanie (w trybie przetargu nieograniczonego) na świadczenie usługi sprzątnięcia obiektów Sądu. Wybór trybu udzielenia zamówienia był uzasadniony przesłankami wynikającymi z pzp. Sąd nie powiadomił na piśmie 5 spośród 7 uczestników postępowania o wyborze najkorzystniejszej oferty, co było niezgodne z art. 92 ust.1 pkt 1, w związku z art. 9 ust. 1 pzp. Ogłoszenie o wyniku postępowania zamieszczono 30.06.2009 r. na tablicy ogłoszeń w siedzibie oraz na stronie internetowej Sądu, jednak wbrew wymogom wynikającym z art. 95 ust. 1 pzp Sąd nie zamieścił niezwłocznie ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych (BZP). Udzielenie zamówienia publicznego z pominięciem obowiązku zamieszczenia ogłoszenia w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w BZP wyczerpuje znamiona naruszenia dyscypliny finan-

³ Dz.U. Nr 90, poz. 557 ze zm.

⁴ Dz.U. Nr 249 r., poz. 2104 ze zm., obowiązująca do dnia 31.12.2009 r.

⁵ Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.

sów publicznych, o jakim mowa w art. 17 ust. 1 pkt 2b ustawy z dnia 17.12.2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych⁶ (uondfp).

Na dzień 31.12.2009 r. nie wystąpiły w Sądzie zobowiązania wymagalne. Wykazane w księgach zobowiązania niewymagalne na kwotę ogółem 624,6 tys. zł dotyczyły należnych dodatkowych wynagrodzeń rocznych wraz z pochodnymi oraz zakupu towarów i usług dokonanych w grudniu 2009 r., z terminem płatności w styczniu 2010 r.

Szczegółowe badania wydatków bieżących pozapłacowych na kwotę ogółem 1.452,9 tys. zł wykazało, że wynikały one z planu finansowego i były wydatkami celowymi, z punktu widzenia realizacji zadań nałożonych ustawą z dnia 27.07.2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych⁷. Zakupów dokonywano z zachowaniem kryteriów obowiązujących w Sądzie, a powstałe z tego tytułu zobowiązania regulowane były na bieżąco, przed upływem terminów płatności określonych przez dostawców.

3. Obowiązujące w Sądzie procedury kontroli finansowej odpowiadały wymogom art. 47 uofp. Przyjęta zarządzeniem nr 1/2008 Kierownika Finansowego z dnia 2.01.2008 r. polityka rachunkowości zawierała elementy wymagane treścią art. 10 ustawy z dnia 29.09.1994 r. o rachunkowości⁸ (uor), z wyjątkiem wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe, opisu systemu informatycznego i daty rozpoczęcia jego eksploatacji (art. 10 ust. 1 pkt 3, lit. „b” i „c”).

NIK negatywnie ocenia zgodność systemu rachunkowości i wiarygodność ksiąg rachunkowych w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej, natomiast pozytywnie wiarygodność ksiąg w odniesieniu do sprawozdawczości rocznej. W toku kontroli zbadano posługując się narzędziem informatycznym „Pomocnik kontrolera”, 196 dowodów na kwotę 1.452,9 tys. zł, w tym 169 wybranych metoda MUS (na kwotę 1.285,3 tys. zł) oraz 27 wybranych metodą doboru celowego (167,6 tys. zł).

Uzasadnieniem negatywnej oceny zgodności systemu rachunkowości Sądu było niewskazywanie do kwietnia 2009 r. na dowodach księgowych okresu księgowania oraz błędy w dekretacji dotyczące miesiąca księgowania (łącznie 134 przypadki na kwotę 1.074,4 tys. zł, tj. 73,9 % populacji objętej badaniem). Oceniając wiarygodność stwierdzono, że 32 dowody na kwotę 227,7 tys. zł (15,7 % zbadanej populacji) zaewidencjonowano do niewłaściwych okresów sprawozdawczych, co skutkowało niewykazaniem zobowiązań w sprawozdaniach Rb-28 za okres od stycznia do listopada 2009 r. W ocenie wiarygodności uwzględniono również nieprawidłowości w ewidencji na koncie analitycznym 221-01. Zapisy na tym koncie wy-

⁶ Dz.U. z 2005 r. Nr 14, poz.114 ze zm.

⁷ Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.

⁸ Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

kazywały na dzień 31.03.2009 r. zerowy stan należności do zapłaty, mimo że z ewidencji systemu Currenda wynikało, że faktyczny stan zaległości z tytułu grzywien karnych wynosił 1.324.642,32 zł, co znalazło odzwierciedlenie w Rb-27 za I kw. 2009 r. Dane wykazane w tym sprawozdaniu nie wynikały z salda konta 221-01. Zgodnie z § 9 ust. 2 pkt 5 załącznika nr 33 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia z 27.06.2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁹ dane dotyczące należności pozostających do zapłaty (kolumny 11 do 13 Rb-27) wykazuje się na podstawie księgowości analitycznej do konta należności z tytułu dochodów budżetowych.

Wykazanie w sprawozdaniu budżetowym danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej wyczerpuje znamiona naruszenia dyscypliny finansów publicznych, o jakim mowa w art. 18 pkt 2 uoondfp.

Kontrola nie wykazała nieprawidłowości w zakresie sporządzania sprawozdań rocznych za rok 2009: Rb-23, Rb-27, Rb-28, Rb-N i Rb-Z. Dane w nich zawarte były zgodne z zapisami na odpowiednich kontach ksiąg rachunkowych. Nie stwierdzono także nieprawidłowości dotyczących sposobu, zakresu oraz terminów przeprowadzenia inwentaryzacji.

4. Ustalony na 2009 r. limit zatrudnienia w łącznej liczbie 137 etatów wykorzystany został w 95,6 %. Nie wykorzystano limitu zatrudnienia w grupie pracowników nieobjętych mnożnikowym systemem wynagradzania (4 etaty – 1 osoba przebywała na urlopie macierzyńskim, a 3 na wychowawczym) i w grupie sędziów (2 etaty - 1 osoba na urlopie wychowawczym, 1 etat nieobsadzony przez Ministra Sprawiedliwości). Przyznany limit wynagrodzeń osobowych wykorzystano w kwocie 6.972,9 tys. zł, tj. w 100 %.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

- 1. Terminowe prowadzenie czynności windykacyjnych należności sądowych.*
- 2. Ujmowanie w księgach rachunkowych dat operacji gospodarczych.*
- 3. Uzupelnienie obowiązującej polityki rachunkowości o opis systemu informatycznego i wykazy zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe.*
- 4. Przypisywanie dowodów księgowych do okresu sprawozdawczego zgodnie z określonymi w polityce rachunkowości terminami księgowania.*
- 5. Powiadomianie pisemne oferentów o wyborze najkorzystniejszej oferty i zamieszczanie w BZP ogłoszeń o udzieleniu zamówienia publicznego niezwłocznie po rozstrzygnięciu przetargu.*

⁹ Dz.U.Nr 115, poz. 781 ze zm.

Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK oczekuje od Pana Kierownika w terminie miesięcznym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach na rzecz ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.